

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 > — >
Negyedévre · 5 > — >
Egy óra · · 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

Közigazgatási angett.

Pécs, 1900. augusztus 13.

Szell Kálmán a közigazgatás reformja tárgyában szaktanácskozmányra hívta egybe a gyakorlati közigazgatás jelesebb embe-reit és abból a körülményből, hogy a tanácskozást maga a miniszterelnök fogja vezetni, sokan azt következtetik, hogy a közigazgatás reformját belügyminisztersége alatt még ő akarja megoldani: a nagy rendszerváltoztatást tehát — mint már egy évtized óta mindig — most is küszöbön állónak hirdetik.

Mi azonban most sem igen adunk hitelt ennek a híresztelésnek, mert a miniszterelnöknek az angettbeli elnöklését — ő lévén jelenleg a belügyi tárca vezetője — annyira természetesnek találjuk, hogy abból valami különleges kombinációkra alapot teremteni egyáltalán nem lehet. De meg akármilyen hatalmas ember is Szell Kálmán, azért rá is illik ám a közmondás: „szegényember szándékát boldog Isten bírja.“

Nem kételkedünk rajta, hogy Szell Kálmán szeretne minél előbb tulesni a közigazgatás reformjának megvalósításán, de hát vannak ám gátló körülmények és pedig nagy számmal. Az első ezek között az az áldatlan herce-hurca, a melybe Magyarország az osztrák zürzavar folytán már évek óta bele van keveredve s a folytonos egyezkedési kísérletek következtében ideje sem jut a saját fontosabb belügyi kérdéseinek megoldására.

Az örökös kvótaháboru, a kiegyezési kérdések erőszakos rendezése, az immár sürgőssé váló autonóm vámtarifa-tárgyalások, a külkereskedelmi szerződések megújítása a kormány és törvényhozás tevékenységét már magukban véve is lekötve tartják; hátha még be találna következni az osztrák alkotmányosság teljes bukása, a mire pedig alapos a kilátás, akkor az egész közösügyes közjogi berendezést kell megváltoztatni: hol marad akkor idő és kedv a közigazgatási reform keresztülvitelére?

Aztán nagyon fogas kérdés ám ez a közigazgatási reform! Nem mintha szükségét nem érezné mindenki, hanem mert ezt a kérdést összekapcsolták az államosítással, mintha bizony a közigazgatást nem lehetne reformálni anélkül, hogy a központi kormányhatalom tultengésének újabb táplálékot ne nyujtsanak vele. Az a körülmény, hogy a közigazgatás reformját egyjelentőségűvé tették az államosítással, két hatalmas ellentáborra osztotta az országot s bizony az autonomisták száma az utóbbi időkben erősen megnövekedett ama sok szomorú tapasztalat folytán, a mely a központi kormányhatóságoknak s az alájuk rendelt állami közegeknek szolgáltságát bizonyították a bécsi befolyástól, elannyira, hogy a nemzetnek sem örömeiben, sem gyászában részt nem vehetnek s csak az önkormányzati hatóságok merik még itt-ott nyíltan dokumentálni, hogy a nemzettel éreznek.

Az ilykép számban és erőben megnövekedett autonomista tábor ellen ütközetre vezérelni a kormánytól függő centralista tábor most annál kevésbé lehet a kormányra nézve tanácsos, mert hisz a saját pártjában is nagy belviszály dúl, a mely ilyen döntő jelentőségű akcionál könnyen nyílt szakadásra vezethetne.

Nem is tartjuk tehát valószínűnek, hogy Szell Kálmán most az államosítás sürgős keresztülvitelén törné a fejét s a most egybehívott szaktanácskozmánynak sem az lesz a főadata, hogy megállapítsa az államosítás keresztülvitelének módozatait. Ismerjük Szell Kálmánnak azt a kijelentését, hogy ő első főadatának tekinti a mostani közigazgatás kirívó hibáinak orvoslását s annak javítására olyan intézkedések létesítését amelyek egyképen beleilleszthetők úgy az autonóm, mint az állami közigazgatás keretébe. Ha aztán ezek az intézkedések meg lesznek téve, akkor határozhat aztán a törvényhozás az államosítás vagy az önkormányzati közigazgatás kérdése fölött.

Itt van mindjárt a közigazgatás egyszerűsítésének kérdése, a melyet a kormány első sorban is az állami hatóságok körében tett aktuálissá, ezzel is dokumentálván, hogy tévednek azok, akik a közigazgatás baját az önkormányzattól származtatják. A lélekölő bürokratizmus a központosított közigazgatás fattyu-hajtása, aki tehát igazán akarja javítani a közigazgatást, annak nem elég az önkormányza-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Gondolatok a vadonban.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: Hegyháti.

Vadászfegyveremet vállamra vetve, elindultam a vad rengetegnek.

Vagy félórai lassu, monoton bandukolás után elértem a gorbói pagonyt. A fegyvert most lövésre készen kezembe véve, ráléptem az erdő egy kanyargó, bozotos gyalogösvényére s óvatosan törtetem előre.

A nap már nyugovóra készült, a midőn a sikertelen cserkészésben kimerülve, fáradtan dőltem egy villámsujtotta cser kiálló vastag, mohos gyökérzete közé s elmerengtem a sivar multban, a kinos jelenen, a bizonytalan jövőn.

Tespedő merengésemből faágak recsegése riasztott fel. Figyeltem. A száraz ágak recsegése, az avar zizzenése megismétlődött. Vadat gyanítva közelemben, fegyveremet kézbe véve nesztelenül fordultam a hang iránya felé.

Látidegeimet megfeszítve néztem körül, de a szálerdőben, habár a fák elég távol állottak is egymástól, mi gyanusat sem láthatam. Ekkor vagy harminc lépésnyire tőlem, csekély vizmosás felől tompa nyögést véltem

hallani, közvetlen rá, egy ritka nagyságu tizenhatos szarvas bika ugrott fel.

Orrát előre nyujtva, óriási agancsait háttára fektetve, úgy szimatolt körül.

E pillanatban arcomhoz emeltem a fegyvert s szügyének célozva löttem.

Alövés füstje szemembe verődött, úgy, hogy pillanatig mit sem láthattam. A vad csörtetve menekült tova. Tehát hibáztam. De oly közléről?! Bosszantott ügyetlenségem.

Lázás türelmetlenséggel siettem azon helyre, a hol a vad a lövés pillanatában állott. Körül jártam a helyet, hol feküdt, az még meleg volt. Pár lépést tettem a merre a vad menekült, de vérnyomra nem akadtam.

A nedves, süppedő talajban tisztán vehettem ki a futó vad patáinak nyomait. Bosszankodva kutattam ide s tova, végre találtam vérnyomot, a melyet mohón követtem. Tehát mégis meglöttem! Most már csak kitartás és az erdő óriása az enyém.

Vagy ötszáz lépésnyire követtem már a vérnyomokat, a midőn azt hirtelen elveszítém szemeim elől. Még pár lépés és egy tisztáson voltam, a melyen tul sötét fenyők meredtek a hamvas égnek.

Alkonyodott. Az a kísérteties csend, a mely máskor oly jól esett, most megborzongtatott. Távol a lakott községtől, vagy három ezer holdas vad, szakadékos erdő közepén,

sehol egy emberi lény, csicsergő madárka. Minden kihalt körültem, csak szívemben lüktetett az emberek csilárd önzésétől megmérgezett vérem, oly hevesen, hogy szinte hallani véltem.

Kiáltani szerettem volna, hívni valakit, hogy megosszam a kinos magány borzalmait és nem tudtam. Egy láthatlan kéz fojtogatott. Körültem foszló hullák kergetődztek, gunyosan vicsorítva reám hamvas pofacsontjukat. Hallottam a csontvázak zörgését, éreztem a hullák fojtó, undorító bűzét és nem tudtam megszabadulni e képzelt, borzalmas látványtól.

Egy gonosz álom volt. Álom az ébrenlétben, ha ugyan az egész élet nem egyéb egy álomnál, a melyből a felébredés a test halála, a midőn megszűnnek az érzelmek, meg a boldogság utáni vágy, avagy annak elvesztése feletti végtelen fájdalom.

Mikor ébredek fel én? Mikor? Mikor virrad az én elborult lelkem hajnala? Mikor szűnik meg ennek a kinpadra vont, csalódott szívnek dobbanása? Mikor? Mikor?

Késik a regg, egyre késik, pedig nem késhetik soká.

A muló test fáradt lelke elkíván a roskadó izomzatból. Elég volt álom, elég.

Földbe a nyomorult testtel, mit izetlenkedik itt a léha, lelketlen tömegben; földbe a nyomorult testtel, hisz küldetését befejezte, meg-

tot szidni, hanem műtő-késével ott is kell operálnia, ahol az állami közigazgatás szorul orvoslásra.

A kvalifikáció kérdése szintén tisztázható az államosítás fölötti döntés előtt. Meg is kezdte már a miniszterelnök a közigazgatási tanfolyamok berendezésével s folytatható a magasabb közigazgatási szakképzés szabályozásával. Az ellenőrzésnek új és hatályosabb alapokra való fektetése szintén nem igényli az önkormányzati közigazgatás föltétlen eltörlését. Megállapítható ettől függetlenül a közigazgatási tisztviselők szolgálati pragmatikája, szabályozható fizetési és nyugdíjügyük és megalkotható a modern jogállam alapelveivel egyező fegyelmi eljárás is.

Mindezek a kérdések elég bőséges anyagot fognak szolgáltatni az egybeülendő közigazgatási ankettnak, a nélkül, hogy az államosítás vagy autonomia kérdései fölött kellene veszekednie. Majd ha a közigazgatás javítását célzó fönti kérdések tisztázva lesznek s a megvitatott intézkedések átmennek a gyakorlati életbe, akkor dönthet a nemzet a centralisták és autonomisták vitakérdése fölött is.

És bizton hiszszük, hogy a mikor már kézzelfogható eredményekkel lesz igazolva, miszerint a közigazgatás a mostani autonon rendszer megtartásával is javítható, a döntés nem fog az önkormányzat ellen szólni, mert sokkal nagyobb kincse ez Magyarországnak, hogysen csak ugy divatból könnyelműen el szabadna dobnuuk magunktól.

Harmincéves jubileum.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. aug. 13.

Az »Első pécsi polgárok és munkások rokkant- és nyugdíj-egylete« a tegnapi vasárnapon tartotta harmincéves fennállásának jubileumát.

Az egylet fenti címét csak a legújabbán átdolgozott alapszabályok szerint viseli s ez előtt a »Pécsi munkás rokkantak segélyegylete«

vezekelt születéseért, az édes anya könyeiért; földbe a nyomorult testtel, teljesítse eszményi misszióját a lélek, az Isteni megváltó örök birodalmában, ott várják, hisz oly kevesen...

A szenvedések elviselésére csak kevesen bírnak elég lelki erővel, szívjósággal, tiszta érzülettel, arra csak tiszta, nemes lelkek hivatvák. A piszkos lélek felvergődik a föld sarából, egy ideig dözsöl az erény, a becsület kristályában, azután ismét alásüllyed a hozzá méltó pocsolyába. És a nő, kit Isten a szeretet, a béke, a megelégedés, a boldogság ápolására teremtett, megfélekedve égi küldetésétől, elvakult hiúságában a pusztuló máz kedveért eldobja az alatta homályosuló nemes fémet, szivesebben hallgatja a léha kéjenc sikamlós bókját, mint egy nemes lélek őszinte vonzalmának, egy jóságos szív önzetlen szerelmének megnyilatkozását.

Ez az ébrenlét alma. Izgalmas, vészt hozó. Forró nyári nap után pusztító fergeteg, boldogság után kiábrándulás, csalódás...

Sokáig állottam a csupasz fák között. A pusztta csend végre lelohasztotta a felkorbácsolt szenvedélyek viharát, a fantasztikus rémképek eltűntek, ismét éreztem a fegyver hideg vasát kezemben.

Szemem rámeredt a kis gyilkoló szer számra. Még egy golyó van benne, egy halált okozó ólom golyó. Egy szívnek elég! Talán az enyémnek? Talán...??

cimen szerepelt. Ezt a címet az egylet 1891-ben kapta, mikor a törvény értelmében szét kellett válnia az egylet betegsegélyző és rokkant nyugdíjegyletének, mert azelőtt, megalakulása óta »Első pécsi munkások betegsegélyző és rokkantak nyugdíjegylete« címe volt.

Ez egylet megalakulásán 1868. augusztus havában kezdett el fáradozni hat bizalmi férfi. *Burda Vince, Grime Ferenc, Gyurics Mihály, Grossheim Henrik, Grime Ernő és Basvig József.* Az általuk kidolgozott alapszabályokat azonban kétizben is visszaküldte a miniszterium; míg végre 1870 augusztus 14-én jóváhagyott alapszabályok szerint az egylet megkezdette működését. Első elnöke *Szemányi Ferenc* volt, kit *Virág Gyula* követett s ő vezette sokáig az egylet ügyeit. Az egyesület alapszabályait később, a viszonyok változtával, mikor a kormány vette a kezébe a munkások betegsegélyezését, kétizben is, 1884-ben és 1890-ben, módosítani kellett, míg 1891-ben a betegsegélyző egylet a rokkantak nyugdíj-egylettől elvált s 1893. december 15-én az egylet, mint munkás-segélyző és rokkant nyugdíjegylet folytatta működését. Ugyanekkor átvette az Ágoston-utca 22. szám alatti egyleti házat s 1897-ben *Graumann János* elnökle alatt alapszabályait oda módosította, hogy felvehette jelenlegi nevét s így mint a pécsi polgárok és munkások rokkant és nyugdíj egylete szerepelhetett.

Az egyletnek harmincéves fennállása alatt bevétele 52.014 kor. 48 fillér volt; kiadása 1.486 kor. 14 fillérrel kevesebb. Ez a maradvány képezi ma az egylet vagyonát s emellett saját háza és a Kölcsönös Segélyegyletnél egy 143 koronás részvénykönyve van. Az egyletnek 1892-ig, míg a betegsegélyezést el nem kellett hagynia, 225 tagja volt; ma van 90 tagja, köztük 40 tag segélyezett rokkant.

Az egylet nemes célját méltányolták és méltányolják a város előkelő körei is. Pártoló tagjai sorát a megyéspüspök nyitja meg; ott vannak a káptalan tagjai is s összesen 22 pártoló tagja van az egyesületnek. Jelenlegi elnöke *Graumann János*, alelnöke *Wirth József*; van azonkívül pénztárosa, jegyzője és 17 választmányi tagja. Háza a legszebb egyleti ház Pécsen; terjedelmes kerthelyiséggel s lakást ad a Budaikülvárosi Katolikus körnek is.

Ez eseményekben gazdag harmincéves mult megünneplésére tartotta tegnap az egylet jubilaris ünnepségét.

Délelőtt nyolc órakor a nemzeti zászlóval díszített egyleti helyiségben gyülekeztek a tagok, nemzetiszínű jelvényekkel gomblyukaikban. Ide jöttek zászlók alatt az ünnepségen résztvevő társaságok is, ugymint a veterán, hadastyán, pincér-egylet, Rókus-egylet, az általános munkásbetegsegélyzőpénztár (mely a jubilaris egyletből vált ki 1891-ben) és a bányatelepi tűzoltó-egylet. A Zsolnay-gyári tűzoltózenekar zenéje mellett vonult azután az ünnepség közönség az Ágoston-téri plébánia-templomba.

Délelőtt 8 órakor *Károly Ignác* apát-plébános mondott ünnepi misét, közben emelkedett szellemű alkalmi beszédben méltatta az egylet harmincéves multját, nemes céljait és vallásosságra, hazafiságra buzdította a tagokat.

A templomból az egylet kerthelyiségébe vonult ismét az ünnepség közönség, hol villásreggeli volt.

Délután 4 órakor az egylet helyiségében díszközgyűlés volt *Graumann János* elnökle alatt, ki szép beszédben festette a polgárok és munkások önszegélyezését, melynek célja a rokkant munkásnak nyugdíj adni, a miről annál inkább is kell gondoskodni, mert bizony az állam e téren még édeskeveset tett. Az elnök beszéde után az egyesületnek fentebb vázolt harmincéves történetét olvasták fel s ezzel a díszközgyűlés véget is ért.

A megjelent nagyszámu közönség ekkor a kerthelyiségben a Zsolnay-gyári zenekar nő-

tái mellett kedélyes multságba fogott, melyen volt világposta, serpentin és konfetti is.

Este társasvacsora volt s *Skrobay Nándor* jómagyar konyhájának főztjeit lelkeshangulatu tósztok fűszerezték.

A társasvacsora után tánc következett, mely csak éjjel felé ért véget.

Azoknak tájékozása végett, kik a tekintélyes multu egyletbe belépni akarnak, az alapszabályokból közöljük a következőket: A négy osztályba sorozott tagok életkoruk után havonként fizetendő 25 krajcár — 2 frt 40 krajcár közt megoszoló tagdíjat tartoznak fizetni s ötven éven aluli tagoknál 20 év után, ötven éven felüli tagoknál 10 év után kezdődik a nyugdíj-jogosultság. E jogosultság alapján kapnak pedig havonként az I. osztályban 8 frt, a II. osztályban 16 frt, a III. osztályban 24 frt és a IV. osztályban 32 frt nyugdíjat. Az özvegyek és árvák szintén részesülnek havi segélyben; az első 2—8 frt között, az utóbbiak 25 krajcár és 1 frt között váltakozó segélyt kapnak.

Egyházkerületi közgyűlés.

Pécs, 1900. aug. 13.

A dunántuli ág. h. ev. egyházkerület közgyűlése Gyöngyön folyt le. A közgyűlést előértekezlet előzte meg. A tulajdonképpeni gyűlés *Gyurác Ferenc* püspök és *Ihász Lajos* felügyelő elnökle alatt folyt le. *Ihász Lajos* megnyitó beszéde után a folyó ügyek tárgyalására került sor. Különösen kitűnt a tanügyi jelentés, mely az ágostai tanügyi folytonos és következetes fejlődéséről és virágzásáról tesz tanubizonyságot. Így nagy lépéssel haladt előre a soproni gimnázium tanári kara fizetésének rendezése, nemkülönben a soproni tanítóképződe átalakítása, ugyszintén a congrua rendezése is, a mennyiben több mint 50 lelkész kapta meg már az államtól fizetésének 600 frtra való pótlását.

A közgyűlésen egy érdekes indítvány is tétetett és pedig *Purgly Sándor* országgyűlési képviselő, zalai egyházkerületi felügyelő részéről, a ki szerint a kereskedelmi miniszter megkeresendő volna az iránt, hogy az egyházkerületi gyűlésekre az érdekelteknek féláru vasuti jegyet engedélyezzen, a mely indítványt a közgyűlés elfogadta.

Megható momentuma volt a közgyűlésnek *Pozsvék Sándor* soproni lyceumi igazgatónak lemondása az egyházkerületi főszámvévőségről, a ki e szép bizalmi állást több, mint 30 évig viselte. A közgyűlés lelkes ovációban és bizalom nyilvánításban részesíté a közügyek agg harcosát, de ő, agg korára való hivatkozással megingathatlan maradt elhatározásában. A távozó főszámvévőtől *Hering Zsigmond* soproni ügyvéd, a pénzügyi bizottság elnöke vett búcsút a közgyűlés és egyházkerület nevében, tolmácsolva az egyházkerület háláját és elismerését *Pozsvék* kitűnő szolgálataiért. A távozó főszámvévő helyére megválasztott *Jausz Vilmos* soproni theológiai tanár eddigi alszámvévő, ennek helyébe pedig *Holzhammer János* soproni tanítóképző tanár.

Egy sajtóságos felszólalás is történt a közgyűlésen és pedig *Barca* világi tag részéről, a ki hivatkozva a tanári kar fizetésének rendezésére, hangoztatta, hogy semmiféle hivatalban aránylag oly kevés munkáért, mint a miőt a tanárok kifejtének, nem kapnak oly nagy fizetést, mint a tanárok és azt az óhaját fejezte ki, hogy a közönség mentessék meg ezentul a tanári fizetések emelésétől, miután még sok más dolog van, a mit létesíteni és a miért áldozatot hozni kell. De a szerencsétlen nézet nem talált követőkre, hanem az ellen fel is szólalt nyomban *Gyurács* püspök és védelembe véve a tanárokat, hangsúlyozta, hogy a nevelés művészete nem hasonlítható össze semmiféle bürokratikus munkával, mely kijelentést a közgyűlés nagy helyesléssel fo-

gadta és ezzel a felszólalás fölött napirendre tértek.

A nagy geresdi egyezség is szóba került a közgyűlésen, a mely egyezség maga röviden az, hogy oly helyeken, hol reformátusok és ágostaiak vegyesen laknak, de szervezett hitközségek csak egyiknek van, a kisebbség egyházi ügyeit a szervezett felekezet papja látja el. A közgyűlés a nagy-geresdi egyezség általános érvényre emelése mellett foglalt állást, úgy azonban, hogy a kisebbség ügyeit ellátó lelkész az ezektől befolyó díjak egy csekély hányadát átszolgáltassa azon hitközség papjának, melyhez a kisebbség egyháziilag tartozik. Ez ügyben a konvent van hivatva dönteni és óhajtható, a surlódások elkerülésére való tekintetből is, hogy a geresdi egyezség az itt jelzett értelemben az egész országban kötelezővé tétessék.

A közgyűlésen kívül nevezetes még a lakoma, mely nagy fényvel tartatott meg és melyen az első felköszöntőt Gyurátz püspök mondotta a királynak. Megkapó szép volt a beszéd, férfias és hazafias és riadó tapsokat aratott, midőn a koronáról és annak díszéről szólva, királyunk nemes tulajdonairól emlékezett meg, a melyek fényt árasztanak az ősi szent koronára. Számos felköszöntő hangzott még el. Beszélt többek közt *Ihász* Lajos a kerület érdemes felügyelője is. A jövő évi közgyűlést Győrött tartják meg.

A Balaton mellől.

Fonyód, 1900. aug. 12.

A mint a fonyódi dombtetőről végig nézek a hullámzó magyar tenger habjain, a mint révedező tekintetem egy-egy szöke hullámfodron nyugtatom, valami új, azokatlan érzés fut végig testemen; a nemvárt meglepetés pillanatnyi hatása ez.

Sokat láttam már. A múlt évben Cuxhafennél, Hamburg kikötőjénél járkáltam, megfordultam Fiumében, Abbaziában is, az idén Stettinhez és Heringsdorffhoz, a Balti tenger pontjaihoz vezetett utam, de sem az Északi, sem a Keleti tenger, sem pedig az Adria nem adták meg lelkemnek azt az édes gyönyört, a mit a Balaton látásakor élveztem. Az Északi tenger érdekes, a Keleti tenger elragadó, az Adria üdítő volt, de a Balaton! . . . A Balaton összpontosítja mindezen tulajdonságokat, drága kincse hazánknak, csak nem tudjuk kellőleg megbecsülni és kihasználni.

Este volt . . . A hold ezüst fénye játszadozott a habokkal, a csillagok rengetegei pedig hű módra nézegették magukat a Balaton tükrében. Valami ellenállhatatlan vágy a parthoz huzott, egész odáig, a hol már a hullámok uralják a helyzetet s egy-egy vakmerőbb közülük a lábunkig terpeszkedik, ha idejében ki nem térünk előle. De itt nem voltam biztonságban. Csöndesen tova ballagtam a hosszú benyuló földnyelven, a mely a kikötőhidhoz vezet. Jobbról-balról hihetetlen erővel csapdosták a hullámok a földnyelvet. Ünneplés csend honolt mindenütt, csak a Balaton háborgott, biztos jelétül annak, hogy holnap zivatar lesz. Pedig most még oly kristály tiszta volt az ég, csak úgy fényelt a sok csillagtól, nem mutatkozott még csak egy fia báránnyelű sem. A földnyelv végében, a kikötőhidon találtam egy rozoga taligát, egész sereg vizimadár riadt el róla, mikor odaértem. A taligára ültem s órákig elnézegettem a táncoló habokat, elhallgattam a dörmögő Balatont. Nincs is szebb zene a Balaton háborgásánál; elbűvölve hallgattam, miközben gondolataimban messze messze elkalandoztam. Olyan álomféle nehezedett lelkemre s mintha egy gesztenyeszin hajú madonnát bukkant volna ki a habok közül s az karolt volna át. Ajkai-ajkamhoz értek és ajkaink édes csókban olvadtak össze . . . De a Balaton mind erősebben háborgott, a bűvös szökből felocsudtam

s ugyancsak szaporán kellett szednem lábaimat, hogy idejében baha érjek.

Félóra mulva már csak úgy zúgott a szélvész, a Balaton dühösen morgott, közben dühörögve, dörögve, mint az ágyú lövés. A Balaton nem hiába háborgott, nem hiába volt rossz kedve egész nap, éjjelre kitört belőle a harag s csak úgy tombolt dühében.

Még másnap is mérges volt a Balaton, annyira háborgott, hogy nem igen akadt fürdővendég, a ki a vízbe merészkedett volna.

Hajdanában a fonyódi hegyeken híres vár terpeszkedett. Innét uralkodott az egész vidéken Somogyvármegye fejedelme, vitéz Kupa vezér. Ez időben Fonyód még sziget volt, a Balaton hullámai körülcsapdosták szikláit s Kupa vára, mint bevehetetlen fészek volt ismeretes. Még a török hódoltság idejében is messze földön híres volt Fonyód vára és évekig hiába ostromolta a török, nem tudta bevenni.

Gróf Zichy Béla tulajdonát képezte a fonyódi erdőrezslet s a villatellek egész sorozata. Ő azonban nagylelkűen olcsó áron a villatelepítés céljaira átengedte a kívánt erdőrezsletet. A villatelep létesítése élén legfőbb érdeme dr. Szaploneai Manó, megyei főorvosnak van, a ki fáradságot nem ismerő buzgalommal karolta fel a fonyódi fürdőtelep létesítését. A villatelepről fölséges kilátás nyílik az egész Balatonra és a szemben fekvő zalai hegycsoportokra és Szigliget, Badacsony, Csobánc e festői fekvésű fürdőhelyekre. Messze keleten a Renesei partok fehérlenek felénk, nyugaton pedig Keszthely városa tűnik szemünk elé. Fonyód a természetalkotta szépségekben bővelkedik s így nem csoda, ha az üdülők vágyók messze vidékekről is felkeresik az olcsó és mégis oly sokat nyújtó Fonyód fürdőhelyet. Különösen Kaposvárról és a szomszédos vidékről jön ide nyaralni az intelligencia és többnyire a saját céljaira épített villákban nyaralnak.

A jelenleg Fonyódon időző fürdővendégek névsorát itt adom: Badics mintagimn. igazgató Budapestről, Szalay Bertalan Budapestről, Szautner család Budapestről, Vaszary János családja Kaposvárról, dr. Szaploneczay Manó főorvos családja Kaposvárról, dr. Szigethy Gyula kórházigazgató családja Kaposvárról, Döry Pál tolnamegyei alispán Szegzárdról, Wollenhoffer-család Győrből, Bárvisz miniszteri tan. Budapestről, Paál József felügyelő Dombóvárról, Barát Zoltán törv. bíró Budapestről, Nagy István főbíró Dombóvárról, Csorba Ferenc min. oszt. tanácsos Budapestről, Csorba Ede takarékpénztári igazgató Kaposvárról, dr. Krizsanics József ügyvéd Kaposvárról, ifj. Folly József vm. főügyész Kaposvárról, dr. Szabó Sándor min. oszt. tanácsos Budapestről, dr. Lippich Elek min. oszt. tan. Budapestről, dr. Tevely Béla ügyvéd Kaposvárról, Maárfly Emil igazg. Kaposvárról, Darnay Béla kereskedő Kaposvárról, Csernel Gyula földbirtokos, id. Folly kir. tanácsos Kaposvárról, özv. Folly Hugóné és családja Kaposvárról, Duhon Ödön ügyvéd Szigetvárról, Szabó Miklós kuriai elnök Budapestről, Bolvári János Dénes és családja Budapestről, dr. Horkay Sándor törv. bíró Kaposvárról, Matolcsy főgimn. tanár Csurgóról, dr. Szekeres József kórházigazg. Kanizsáról, Tittler Kamill iparművészeti isk. igazg. Budapestről, dr. Békéssy Géza egészségügyi felügyelő Budapestről, Békéssy vezérkari alezredes Budapestről, Bánhegyi Árpád kereskedő, Breuer, Mautner nagykereskedő Budapestről, Németh István polgármester Kaposvárról, dr. Kocsis János főgimn. tanár Kaposvárról, dr. Berzseny Sándor járásorvos Lengyeltóti, Perlaki osztálymérnök Szegzárd, *Buzássy* Abel gimn. tanár Pécs, *Gyenes* kir. alügyész Pécs, Filó János gyógyszerész Budapest, Heribanek Kálmán gyógyszerész Babócsa, Kacziany Ede Székesfehérvár, Bernolák János hadbíró Budapest, Jankó Gyuláné, Virányiné, Mariska Károly egyet. tanár Buda-

pestről, Leipzig Károly ügyvéd Kaposvárról, *Magenheim* plébános Pécsről, gróf *Erdődy* Imre Galgóc, gróf *Forgács* Károlyné Gombáról, *Blauhorn* magánzóné Pécsről, *Laipczigék* kir. tábl. tan. jegyző Pécsről, *Höfler* bőrgyáros és családja Pécsről, *Krasznay* Miklós ügyvéd Pécsről, *Nemes* Tivadar főgimn. tanár Pécsről, *Pauszitzky* József gyógyszerész Pécsről, *Blaskovich* táblai elnök Pécsről, *Csvetkovits* Gy. és családja Pécsről, *Kondor* Béla igazgató Pécsről szintén hosszabb ideig fürdőztek Fonyódon.

A fürdőszézon most a legkellemesebb s a Balaton vidékeit mind többen és többen keresik föl.

(Np.)

Hirek.

Pécs, 1900. augusztus 13.

Boxerharc Peking külvároson.

— Harctéri tudósítás. —

A vihar által megrongált táviradók felmondták a szolgálatot. A világtól el vagyunk zárva. Azaz volnánk, ha én, — mint saját legkülönbébb tudósítója — a szerkesztőség bugyellárisát nem kimélve, egy hirtelen feltalált léghajóval el nem Zepperlinezek Peking külvárosába.

Igen; sikerült. A legmegbizhatóbb hírekkel jövök, mint méh megrakodtan. Vér és vér mindenütt! Peking külváros északi részében, — „Mint a sziv az első szerelemnek titkát”, rejti a tánchelyet gesztenyefa árnyéka.

Néhány napszurást élvezett boxer irtóztatóan ordítja a közismert „Lányok a faluba” harci riadót. — Tekintettel fülem dobjára, a petroleumos hordóból rögtönzött léghajómmal kénytelen voltam 614 méterrel fölfelé emelkedni, hogy a szerkesztő ur által ígért fizetésemelésemet saját füleimmel meghallhassam, ha visszatérek.

A boxerek a rendőrség közbejöttével csakhamar a legsikerültebb veszekedést rögtönözhatték.

Egyik boxert ugyanis hatalmas gikszer után társa hasbarugással tüntette ki, mire háromszoros hurráht! kiáltottak, melyben a primet a kéznél levő rendőrök jól szervezett énekkara harsogta, Y—gyunk almandarin vezetése alatt.

A nép összefutott. Én, hogy a legapróbb részleteket se szalaszszam el, tekintet nélkül most már fülem épségére, lejjebb ereszkedtem. Igen érdekes kép tárult elém. A boxerek akrobata-mutatványokat végeztek, széket, padot dobáltak, üvegen táncoltak s különösen sokszor kiabáltak Kon-Fu-Tseu nevű ősük jó hangzású nevét.

A gyengébb idegzetű nézők elajultak, részben elszeleltek, árván hagyva poharaikat. Bugyellárisaikat azonban mind magukkal vitték.

Erre a korcsmáros a rendőrség elé járult s magát háromszor a földre vetette. A rendőr almandarin lábát az előtte fekvő fejére tette s kegyesen átvette az egykoronás bélyeggel ellátott hosszú lótluslapra irt kérvényt, melyben a korcsmáros az iránt esedezik: távolíthatnák el a boxer csapatot, mely vendéglőjének az utóbbi időben jó hírnevet szerez bár, de az asztalokat székeket mind összetöri.

A rendőrség erre tanácskozásra ült össze s nagy nyelések után azon határozatot hozták, hogy a boxerek eltávolítását kérelmező vendéglős kérvényét elutasítják.

Indokok:

1. A boxerek chinaiak és a rendőrök is chinaiak.

2. A boxerek senkit meg nem öltek, de ha megöltek volna is, a hibás az, akit megöltek, miért ment oda.

3. Igyunk.

Napirend 1900. augusztus 14-én.

Naptár: kedd, aug. 14. — Róm. kath: Özséb.
— Prot.: Özséb. — Görög-kel.: (aug. 1.) Keresztély.
— Zsidó: Ab 19. — Nap két 4 óra 56 perckor;
nyugszik 7 óra 12 perckor. — Hold két este 20 óra
20 perckor; nyugszik reggel 7 óra 52 perckor.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet
jelzése szerint: helyenkint csapadék, szeles idő és
hőszüllyedés várható.

Vármegyei közigazgatási bizottság ülése a
megyeházán d. e. 9 órakor.

Vármegyei mezőgazdasági bizottság ülése a
megyeházán d. u. 3 órakor.

— (Személyi hir.) Tormay Károly
alispán ma reggel hivatalos ügyben elutazott
Mohácsra s onnan holnap reggel tér haza.

— (Hej, Világos.) Mindös-ze hét be-
betüből áll a szó, de nagyobb fájdalmat hir-
det, mint az a hét csapás, mely egykor
Egyiptom szabad népét sújtotta. Emlékezzünk
vissza. Augusztus tizenharmadik napján, ma
van az évfordulója annak a végzetes napnak,
a mikor Görgey tábornok a dicső honvéd
sereggel lerakatta Világosnál a fegyvert. Mi-
dön főtisztjait, katonáit, a szabad haza
utolsó reménységét, feltétel nélkül kiszolgáltatta
az orosz csalfaságnak, az osztrák hóhérság-
nak. A magyar nemzet szabadságát temették
el e napon. Ezért oly oly szomorú ez a név,
hogy hóhérok véres alakjai lengenek elő az
ötvenegy évvel mult idők siri homályában és
a magyar martirok végtelen sora, akik hó-
héralált, rabszolgaságot, üldöztetéseket szen-
vedtek . . . De feltámadott a szabadság.
Ujra éledt Árpád nemzete. Azonban átkunk,
hogy Görgey nem volt az utolsó hazaáruló.
Azóta is egyre kufarkodnak a nép, a nem-
zet jogaival, szabadságával, birtokaival. Ne-
vüket nem szükséges megnevezni. Hej Világos!
Világos! A fattyu nemzedék nem emlékezik
már reád vissza. A nemzeti gyász, a nemzeti
nagy temetés emlékére nem ünnepel. Magyar-
honban senki gyászünnepet. Ma a hazai jo-
gok, a hazai szabadság, a hazai föld elár-
ulóit szokták ünnepelni, mert hisz ők hatal-
mas urak. Hej Világos! Világos!

— (A párisi diákkongresszus-
ról.) Saját kiküldött tudósítónk augusztus
9-diki kelettel Párisból a következőket írja:
»A diákkongresszus — úgy szólván — óriási
fáskóval végződik. Utolsó levelém óta egy lé-
pessel sem vagyunk odább s nem is leszünk.
A franciák nem üléseznek velünk, mint a
Corda fratres tagjaival, a mennyiben abba,
minthogy az olaszok csinálták s olasz az el-
nöke, belépni nem akarnak. Az egész időt
azzal beszélnek agyon, hogy egyszerű diákgyü-
lés-e ez, avagy a Corda fratres kongresszusa?
Tegnap, augusztus 8-án délután egy órakor a
diákság kiment St.-Germainbe, hol a vas-
uton a polgármester fogadott bennünket. St.-
Germain fel lett lobogóva, a nép tömött
sorfalakban állva nézte felvonulásunkat. Elő-
ször megnéztük a muzeumot, majd a vívó-
versenyt, melyben — veszélyen kívül — Ga-
bányi és Rajcsányi kolozsváriak vettek részt
s díszlevelet kaptak. Olaszok, franciák tö-
rökkel vívtak. Majd St.-Germain teraszára
mentünk. Ez egy gyönyörű kert, a háttérben
erdő. Leírni szépségét lehetetlen. Terrassznak
hívják, mert ez magaslat, melynek egyik ol-
dala néhány kilométer hosszúságban egyszerre
meredek falat képez lefelé s innen nyílik Pá-
risra a legszebb kilátás. Délután 5 órakor egy
színpadon párisi művészek és nők adtak elő
énekszámokat s szavakat, a katonazene
játszott. Este nyolc órakor pedig egy e célra
fedett helyiségben, mely gyönyörűen volt vi-
lágítva, bankett volt, melyen a francia köz-
oktatásügyi miniszter is jelen volt. Közben
görög-tűz volt s katonazene játszott. Bankett
után tánc volt s éjjelkor külön vonaton Pá-
risba mentünk vissza.«

— (A megyéspüspök utazása.)
Hettyey Sámuel megyés püspök tegnap (vasár-
nap) reggel a nyolc órai vonattal Igas Béla
dr. püspöki titkár kíséretében elutazott Pecs-
ről. A megyéspüspök Bakócán kiszállt az ott

időző Majláth Gusztáv püspök meglátogatá-
sára, kivel a legközelebbi vonattal Budapestre
utazott. Onnan megyéspüspökünk holnap reg-
gel Esztergomba utazik, honnan csak a jövő
hét elején tér haza.

— (Az udvari gyász felfüggesz-
tése.) Ő császári és apostoli királyi Felsége
megengedte, hogy az elrendelt udvari gyász
a folyó évi augusztus hó 18-án, a király
születése napja alkalmával tartandó ünne-
psegeknél letéssék. Együttal megengedte, hogy
a folyó évi augusztus hó 15-én, Esztergom-
ban tartandó jubileumi ünnepélyeknél az ud-
vari gyász szintén felfüggesztessék.

— (Elbocsajtás a honvédség
kötelékéből.) A honvédség kötelékéből, a
védkötelezettség teljesítése után saját kérelmére
elbocsajtott Molnár Ferenc, pécsi 19-ik hon-
védgyalozezredbeli tartalékos hadnagy.

— (Uj dandárparancsnok.) A ki-
rály kinevezte posertwei Drasenovich Raimond
ezredest a Sergius Alexandrovics orosz nagy-
herceg 101. sz. gyalozezrednél, a 94. gyalog-
dandár parancsnokává. Az új dandárparancsnok
nagybátyja Drasenovich Jenő, pécsi rendőr-
fogalmazónak.

— (Kiss György kitüntetése.)
A párisi világiállításon kitüntetett magyar
szobrászok között Kiss György, hirneves föld-
dink, a pécsi székesegyház szobrainak meg-
alkotója, második érmet nyert.

— (Jelentés a vizről.) A főmérnöki
hivatal a Tettye-forrás vizállásáról ma a kö-
vetkezőket jelenti: A viztartók tele vannak; a
Tettye forrás vizszolgálató képessége folyó hó
13-én reggel 1880 köbméter.

— (A miniszter az igazoló je-
gyekről.) A házaló embereket az illetékes
hatóság igazoló jeggyel látja el, melyen ren-
desen egy-két családtag neve is szerepel. Mi-
vel legtöbb esetben a »családtag« elnevezéssel
a házalók egy része visszaél s különösen a
kóbor cigányok, a családtag örve alatt sok
körözött gyanus egyént rejtegettek körükben,
a belügyminiszter ma egy leiratban utasította
Baranya vármegye alispánját, hogy jövőben
az igazoló jegyen a kísérő családtag személy-
leírása is mellékelve legyen. Remélhetőleg, sok
visszaélésnek vágja ezzel utját a miniszter.

— (Öngyilkosság.) Jandó János ma-
gyarüröghi lakos a napokban fát szedni járt
az erdőben, melynek egyik fáján egy felakasz-
tott ember holttestét találta. Az esetről nyom-
ban értesítette a községi előjáróságot, mely
intézkedett a hulla beszállítása iránt s aztan
megállapították, hogy az öngyilkos Szomor
György hatvanhétéves magyarüröghi gazdál-
kodó, ki már ezelőtt huszonkét évvel követett
el egyszer öngyilkossági kísérletet, de akkor
levágták a kötélről. Öngyilkossága okául gyó-
gyíthatlan betegséget emlegetnek. — A hulla
boncolása és a vizsgálat megejtése végett
Trixler Rudolf dr. és Forray Valér tb. fő-
szolgabíró a helyszínére utaztak.

— (A győr-dombovári viciná-
lis.) Veszprém vármegye közigazgatási bizottsá-
gának legutóbbi ülésén véglegesen megállapi-
tották annak a fölíratnak a szövegét, melylyel
a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi
miniszter tudomására hozza a győri-dombovári
vicinális vasut ellen a vármegyében, de külö-
nösen Veszprém városában fölhangozó pa-
naszokat.

— (Hivatásának áldozata.) Zsille
Miklós kovácslegény Turony községben, hol
már inas kora óta azzal foglalkozik, hogy
patkót ver a község lovainak lábára. A nap-
okban is ezzel volt gazdája műhelyében el-
foglalva, midőn egy a szokottnál vérmesebb
falusi ló került a keze alá, mely nem igen
állta a patkolással járó kellemetlenségeket,
hanem hátrarugott s az egyik ujonnan patkolt
lábával oly szerencsétlenül rugta fejbe a ko-
vácslegényt, hogy az vértől elborultan rogyott
össze. A megrugott legényt — kinek sérülései
szerencsére nem életveszélyesek — odahaza
gazdája lakásán ápolják.

— (Himen.) Mesterházy Gyula föld-
birtokos és tart. huszárhadnagy augusztus hó
25-én tartja esküvőjét Nagy-Kanizsán Nagy
Angélával, Nagy Valér cs. és kir. huszárez-
redes és neje Pázsitzky Angéla leányával.

— (A Zsolnay-szoborra) a pécsi
kereskedelmi- és iparkamarához érkezett ado-
mányokról XIII. kimutatás: A XII. kimutatás
összege 1636 korona 84 fillér. — Pécsi ta-
karékpénztár 1000. korona, m. kir. kereske-
delmi muzeum Bpest 50 kor., Satori Mór 50
kor., Werner I. O. Pécs 20 kor., veszprémi
ipartestület 10 kor., esztergomi ipartestület
gyűjtése 24 kor. 60 fill. Összesen 2791 kor.
46 fillér.

— (Népgyűlés.) A pécsi szociálde-
mokrata párt tegnap (vasárnap) délelőtt 10
órákor a Gyár-utca 7. szám alatti egyleti he-
lyiségben népgyűlést tartott. — A népgyűlés
elnökévé Greska Antalt, jegyzőjévé Szekeres
Józsefet választották. — A rendőrhatalóságot
Schultz Ferenc rendőrkapitány képviselte, Ko-
váts Antal rendőrbiztos kíséretében a népgyű-
lésen, melynek tárgya volt a kerületi beteg-
segélyező pénztár és a munkás-betegsegélyző
pénztárak ügye; továbbá a párt szervezke-
dése és sajtója. E napirendhez a rendes, meg-
szokott szónokok: Szabó József, Végh József
és Horváth József szóltak hozzá s a gyűlés
tizenkét órákor a legnagyobb rendben vé-
get ért.

— (Életunt asszony.) Megirtuk
szombaton, hogy Gyura Károlyné Matakovits
Anna, zöldfa-utcai lakos, afeletti bánatában,
hogy az ura elhagyta, sósavat ivott. Az élet-
unt asszony bár nem nagy mennyiségű mérget
vett be, az mégis úgy összeégette belső részeit,
hogy vasárnap délelőtt 10 órákor a közkör-
házban meghalt.

— (A pécs baranyai sport-
egyesület) tegnap délután tartotta ország-
uti kerékpáros távversenyét, mely Pécsről Sze-
derkény, Mohács, Főherceglak, Villány és
Siklóson át be Pécsre 121.4 kilométer út
megtételéből állott. A versenytől, tekintve,
hogy a nagy országos kerékpárverseny szeptem-
ber 8-án elmarad, sokan visszaléptek s
csak Virág Gyula, Schneider István és Berg-
mann Lajos indultak délután 1 óra 40 perc-
kor a budaikülvárosi vámháztól. Az uton
Schneider István és Bergmann Lajos gépszerű-
lés miatt, az első Sórosnál a másik Villány-
nál a versenyből kiálltak s így Virág Gyula
érkezett be győztesnek este 8 óra 17 perckor
Pécsre, beleszámítva azt is, hogy Villányál
egy óráig késett. Mohácsnál a Herbert-féle
vendéglőnél, Villányban a Vorlicsek-szállónál
az ottani sportférjak zászlók alatt várták a
versenyzőket s igen szívélyes fogadtatásban
részesítették. Ez mutatja legjobban azt a nagy
érdeklődést, melyet az egylet versenyei kelte-
nek s a mit a derék sport-egylet meg is ér-
demel.

— (Lövöldöző lakó.) Takács Gyula
kőműves, Leicht Istvánnak Hegyalja-utca 19.
szám alatti házában lakik. Takács most ki
akart menni Németországba, azonban házi-
gazdájának 25 korona házbérral tartozván, a
házigazda lefoglaltatta butorait. Ez annyira
elkeserítette, hogy revolvert vásárolt és szom-
baton este kétszer rálőtt Leicht Istvánra. Sze-
rencsére csak az egyik lövés talált, de az
sem veszedelmesen. A lövöldöző lakót letar-
toltatták.

— (Aszfaltozzák a Plébánia-
utcat.) Még csak az aszfalt-korongokat szál-
litották ma a belvárosi templom mellé, de mi
már most is sietünk hirül adni, hogy aszfal-
tozzák a Plébánia-utcat. Ez utca aszfaltozása
egybefügg a Kaposvári-utca rendezésével s
bizonyára örül mindenki, ki azon az utcán
járni szokott, hogy végrevalahára a nyaktörő,
régie követet helyett aszfalt kerül az utcára.

— (Megégett leány.) Tegnap este
nagyban mulatott Knezovich József közhonvéd
a Kigyó-utcaban Vankovics Pálné nyilvános
házában. Jókedvében egy poharat a lámpához

röpített, mely a lámpát leütötte s a lángborult petroleum *Brasinac* Inci leányzó ruhájára folyván, azt meggyújtotta. Mire a tüzet eloltották, a leány olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy be kellett szállítani a kórházba.

— (**Donátus bucsu.**) A tegnapi vásárnapon volt a Donátus-bucus a Donátuskápolnánál. A Ferencrendiek templomából ment körmenet a kápolnához s ott ünnepélyes nagymise; délben ebéd, délután pedig késő estig tartó multság volt.

— (**Megharapta a macska.**) *Kolár* Erzsébet nevű fiatal cselédleányt tegnap a Ferenciek-utcája 6. szám alatt egy macska a kezefején megharapta. Az udvarbeli lakók agyonverték a macskát, melyet a gyepmesteri telepen az állatorvosok felboncoltak, de semmi gyanusát rajta nem konstataáltak. A megharapott leány sebeit orvosilag kiégették.

— (**Kirándulók balesete.**) *Kern Ignác* molnár, *Kossuth Lajos*-utca 22. szám alatti lakos, tegnap a Donátus-hegyen volt kint a bucsun fivérével és ennek feleségével. Este tíz óra tájban jöttek haza kocsin s a lovak egyszerre megbokrosodván, a szűk uton a kocsi kettétört s egy részével a megvadult lovak egészen be a városba szaladtak s ott fogták el őket. *Kern Ignác* és társai leestek a kocsiról és véres fejjel, megsérülve vánszorogtak haza gyalogszerrel.

— (**Rakétázó fiuk.**) Tegnap délután úgy hat óra tájban az István-utca sarkán négy fiu rakétázása keltette fel az ott lakók figyelmét. Ugyanis midőn az egyik lakó felszólította, hogy hagyjanak fel az ilyen játékkal és tisztuljanak el az ablakok elől, a fiuk hangos nevetéssel, sőt kövekkel a kezükben megdobálták és futásnak eredtek. — Jó volna, ha a tisztelt rendőrség kissé jobban ügyelne az ilyen rakétázó fiukra.

— (**Bányaszerencsétlenség.**) Szabolcsan — mint értesülünk — szombaton délután bányaszerencsétlenség történt, melynek azonban szerencsére emberélet nem esett áldozatul. — Akként történt a dolog, hogy *Ortlieb Ferenc* szabolcsi bányász néhány társával a guritónál dolgozott, midőn egy nagyobb darab kő lezuhant és oly szerencsétlenül találta el *Ortlieb Ferencet*, hogy az kezén és fején súlyos zuzódásokat szenvedett. — A bányász sebei nem veszélyesek s így remélhető, hogy néhány hét múlva felgyógyul. A szerencsétlenség ügyében vizsgálatot indítottak, mely megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség s azt csupán a véletlen okozta.

— (**A játék vége.**) *Koros István* pelérdi lakos a napokban a falu korcsmájában azzal szórakozott, hogy gyufafejeket szorítva a bicskájára nyelébe, pattogtatni kezdte asztaltársai ijesztgetésére. Egy darabig minden baj nélkül járt a tréfa általános kacagás közben, melyet azonban hirtelen *Koros István* rémült kiáltása szakított félbe. Az egyik gyufafej — ugyanis — meggyuladva kiugrott a bicska nyeléből s belepattant a gazda szemébe. A tréfának eme vége oly szomorú, hogy *Koros István* alkalmasint Budapestre kell felszállítani valamelyik szanatoriumba, hogy szemévilágát el ne veszítse.

— (**Felakasztotta magát.**) *Berkesden* — mint értesülünk — egy öreg, körülbelül hatvan éves koldus asszony a napokban öngyilkossággal vetett véget életének. *Virág* Ferencnének hívják az öreg koldusasszonyt, kit kora reggel az egyik községbeli gazda kertjének diófájára felakasztva találtak. Azt beszéltek, hogy az öreg asszonyt betegsége folytán beállott gyöngesége kergette az öngyilkosságba, mert attól félt, hogy koldulásból tengetvén életét, éhenpusztulni lesz kénytelen.

— (**A hásiszerek.**) Hogy mi okból, azt eddig még a legszorgosabban kutatóknak sem sikerült megtudniok, annyi azonban bizonyos, hogy a falusi nép — mint ördög a tömjéntől — annyira fél az orvosoktól, hogy bizony ritka eset, melyben valamelyik falusi

beteg orvosi, segélyhez fordul. Akkor esik csak az meg, midőn a halál kaszáját már torkán érzi. S éppen az ilyen ellenszenvnek lesz áldozata *Binder Ádám* kácsi lakos is, kinek kezén a napokban valami fekélyek támadtak. Persze a gazdának esze ágában sem volt orvoshoz fordulni, hanem elpanaszolta baját tünek-fának. A szomszédok között aztán akadt olyan jószívű tanácsadó, ki hamar tudott valami gyógyfűből főzött orvosságot a gazda kezére, melynek használatától annyira elmérgesedtek a támadt fekélyek, hogy a gazda ezer szerencséről beszélhet, ha karját amputálni nem kell. Most már persze orvosi gyógykezelés alatt áll *Binder Ádám*.

— (**Rizikása az uton.**) Ez is városunk ős falai között történt ma délelőtt. A dolog alapja ugyanis az, hogy egy fuvaros bácsi kocsiával a szigeti-országúton rizikását szállított s a kocsi rázása folytán a zsák kiszakadt s a rizikása és kávé nagyrésze kihullott a zsákból, mire ő észrevette, az utca népének nagy öröme, mely égi mannakint kapkodta föl azt.

— (**A pálinka.**) Tegnap délután *Horváth István* napszámos az indóház-utcában részeg állapotban nagy botrányt csinált. Mikor egy rendőr be akarta a városházára vezetni, lefeküdt az utca porába s úgy kellett hordágyon a kórházba bevinni, hogy a pálinka okozta mámort kialudja a fejéből.

— (**Gazdátlan tehén.**) Tegnap este a kaposvári-utca 9. szám udvarára egy gazdátlan tehén tévedt be. Jogos tulajdonosa jelentkeztek érte a rendőrségnél.

— (**Megszökött gyilkos nő.**) Annak idején megirtuk, hogy a mohácsi illetőségű *Komlóssy Rózát* gyilkosság miatt az eszéki törvényszék halálra ítélte, a király azonban megkegyelmezett neki s husz évi fegyházat kapott. Mint Eszékről írják, a gyilkos nő a zágrábi fegyházból megszökött.

— (**Tömeges gyujtogatás.**) Özv. *Szegedy Jánosné* gyulajovancsi lakos szűrűs kertjében tűz támadt a minap és az ott összehalmozott gabnában több száz korona kárt tett, ugyanekkor előgett *Kovács János* nagyanyottól főlhalmozott gabonája is. Biztosítva semmi sem volt. *Kerecsenyi György* szakcsi csendőr-mester kiderítette, hogy a tüzet *Rauch István* 18 éves gyulajovancsi legény okozta, a ki ez alkalommal beismerte, hogy a folyó évben már a következő gyujtogatásokat okozta: február 20-án *Horváth János* 1000 korona értékű szalmáját, — április 24-én *Szabó Ferenc* 120 korona értékű szalmáját, — ugyancsak április 24-én *Rauch Györgynek* 120 korona értékű szalmáját és sövénykerítését, — június 15-én özv. *Szegedy Jánosné* 20 korona értékű szalmáját — és végül május 23-án *Szabó Ferenc* 70 korona értékű szalmáját gyujtotta fel. A hatszoros gyujtogatót letartóztatták és átadták a tamási járásbírósnak.

— (**Vakmerő rablótámadás.**) A mohács-eszéki országútnak a Buzeklicai-erdő végén levő pontján rablótámadás történt, mely vakmerőségre nézve ritkítja párját a bűnkronikákban. *Meschmigg József*, a bellyei főhercegi uradalom sátoristyei gazdaságában alkalmazott gazdasági segéd kocsin Főherceglakról jött, a honnan az uradalmi központi pénztárból 800 koronát hozott a sátoristyai munkások kifizetésére. Midőn a buzeklicai-erdőt elhagyta, az országútnak Dályok felé eső oldalán levő kukorica földekről egy bekormozott és kétcsövű puskával fölfegyverzett egyén ugrott elé és megálljt kiáltva a fegyvert a kocsin levő gazdatisztra fogta, s a nála levő pénzt követelte tőle. A világos nappal s egyébkor jártas helyen való támadás oly váratlanul történt, hogy a kocsin levők (a kocsis és a gazdatiszt) nem is gondoltak ellenállásra, de egyiknél sem levén védőeszköz, az ellenállás alig használt volna valamit, s így a gazdatiszt nem tehetett egyebet, mint, hogy — a rabló kívánságához képest — ledobja az országútra

a nála levő pénzt. Előbb csak a papírpénzt tartalmazó pénztárcáját dobta le; de a rablónak arra a kijelentésére, hogy ez nem az egész nála levő pénz, kénytelen volt az egy forintosok- és koronásokkal telt zacskót is a rablónak oda dobni. A rabló a pénzt az országútról főszedvén, eltűnt az öles kukoricában. Az eladottakból kitűnik, hogy a rablónak tudomása volt arról, hogy minden pénteken pénzt visznek Főherceglakról Sátoristyre, s tudta azt is, hogy a munkások kifizetésére ezüst pénzt is szoktak használni. Ez valószínűleg a vakmerő utonálló nyomára fog vezetni. A nyomozás a csendőrség részéről erélyesen folyik.

— (**Egy csendőr-örjárat meg-támadása.**) Ismét Duna-Szekesőről szól az ének, hol a duhajkodások és verekedések újszólván napirenden vannak. Hol a magyar legények pártokra szakadva egymást püffölik el ölmos botjaikkal, hol pedig a magyarok állnak szembe a német, vagy szerb legényekkel és vivnak egymással — nem ritkán — igazán véres csatákat. Legutóbb azonban a magyar legények — ámbár, úgy látszik, ismét a szerbekkel támadt leszámolni valójuk — e helyett a csendőr-örjáratot tisztelték meg haragjukkal. Ugy esett meg a dolog, hogy egy — tudja Isten hányad rangú cirkusz-társulat — mutatta be egy korcsma udvarán művészetét, s ezen alkalommal a szerb legények az udvaron belül, a magyarok pedig kívül néztek egymással farkasszemet. Eppen ekkor járt arra a dunaszekesői csendőrőrsnek *Bangó Gyula* csendőrből álló járőre, két községi rendőrtől kísérve. Alig látták meg a kívül levő duhaj legények a csendőrt, minden megmagyarázható ok nélkül neki estek, megfogták fegyverének szuronyát, oly szándékkal, hogy a fegyvert elveszik tőle; a szuronyt le is törték a fegyverről. De a csendőr hamar feltalálta magát, bal kezével kihuzta kardját és egyik legénynek fejére mért hatalmas csapást, egy másiknak pedig a lapockájából hasított ki jókora darabot. A vitéz legények erre csakhamar megugrottak. A vizsgálat folyik.

— (**Megcsipett vadorszó.**) Hárompróbás vadorszót vallat a szolgabíró. Tagad a huncut, hogy öröm hallgatni.

— Hát nem vadászott kend?

— Nem biz én, kérem szeretettel.

— Hiszen puskásan érték a csendőrök!

— Igaz kérem, de csak azért vittem ki, hogy, mondok, szól e nagyot.

— Dehogya azért! Hiszen el sem volt sültve az egyszer a puskája.

— Igaz, de nem is akadt elejbe érdekes vad.

— Hát ha szaladt volna a közelibe, melléje célzott volna? Nem hiszek ám én el mindent; aztán, hogy méri a vadhus kiláját, ha más is kér belőle.

— Óh kérem, eddig csak éppen annyira volt, hogy magunk jól laktunk.

— No lássa, hát csak szaporán ismerjen be mindent! Szólt a bíró és a vádlott vallott, mint a parancsolat.

Művészet, irodalom.

Uj verskötet.

Egy fiatal helybeli poéta fog legközelebb verskötettel a nagy közönség elé lépni. *Nikelszky Géza* ez, nekünk dolgozó társunk és közönségünknek bizonyára jó ismerőse.

A *Pécsi Figyelő*-ben az olvasók gyakrabban találkoztak már *Nikelszky Géza* nevével. Könnyedén, ügyes tollal műveli a prózát is; mindig van valami mondanivalója s a mit elmond, azt érdekesen, szellemesen mondja el. Teljes elemében a költészet terén van, a mint ezt hangulatos verseiből lapunk olvasói eddig is tapasztalhatták. A hangulat, a benyomások embere ő; telve idealizmussal, az élet szépségébe vetett erős bizalommal és az-

zal a tiszta, az idealizmus közben leszűrődött reális gondolkodással, melyet nem igen találunk meg a mai fiatalabb írói nemzedéknél.

Ennyit azonban elég róla mondani. Ezt is csak azért mondjuk, mert előfizetési felhívásában ő maga szerényen elkerül mindent, a mi költői munkálkodása jellemét illeti s bizony szükséges lett volna, hogy versköteté mellett egy kis hangulatot keltsen.

Előfizetési felhívása így hangzik:

„Ifjuságom“ cím alatt, az őszi könyvpiacra, verskötetettel lépek a nyilvánosság elé. A kötet öt részből fog állani: (Margit. Szerelmi emlék. Anyám. Változatok. Vegyesek.) Ezennel fölkérem a kötet iránt érdeklődőket, hogy az előfizetési díjat (3 koronát) *lehetőleg szeptember 5-ig* címre: »Nikelszky Géza Pécs (Zsolnay-gyár)« küldjék. A kötet csinos kiállításban, kis 8-ad réteg alakban, 8 ív terjedelemben fog megjelenni. Az érdeklődők pártfogását kéri: *Nikelszky Géza.*“

Teljes jó lélekkel ajálhatjuk mindenkinek, ki a szép és nemes dolgok iránt érdeklődik, az új verskötetet megrendelését, mely a fiatal költőnek első lépése lesz bizonyára a siker útján!

○ **A cenzura hasonmása.** Valóban cenzurának nevezhetjük az alább említett esetet, ha tekintetbe vesszük a magas poleon álló személyt s a hivatalos pressziót, melyet egy vidéki főszolgabíró gyakorolhat. Bánffy minisztersége alatt várhattunk hasonló »jókat«, de ma, a »törvény, jog és igazság« korszakában nagyon meglepő ez, még egy főszolgabírótól is. A hirdett igazság szerint a Széllkormány nem cenzurál sem hírlapot sem szindarabot. Azonban vannak még nagylelkű főszolgabírók, kik rendkívüli szolgálatot óhajtanak tenni némi alkalommal, hogy ez az alkalom egy fokozott magasabbra juttassa a »nagyokhoz«, a zsirosabb hivatalhoz, mutatja ezt egyfelől több eset is: *Siklóson*, hol jelenleg *Baghy Gyula*, a pécsiek egykori hősszerelmese, szintársulattal működik, tegnap vasárnap az »*Anyaföld*«, *Gécy István*nak már több helyütt előadott népszimfőve került volna előadásra. Azonban vasárnap délelőtt *Krasznay* főszolgabíró megjelent a szinkör helyiségében és — az amugy is elterjedt szocializmusra való tekintettel — presszióknak is megfelelő hangon adott abbeli óhajának kifejezést, hogy a nevezett szindarab beszüntetessék és egyúttal kárpótlásként biztosította az igazgatót az ő és a belügyminiszter „kegyes“ pártfogásáról. Az igazgató mit tehetett egyebet, kénytelen volt a már kiplakátírozott darabot visszavonni és helyette a szocializmustól szüzi tiszta „*Felhő Klári*“ ment a főszolgabíró úr nagy megelégedésére.

○ **Szerződtetések.** Özv. *Tiszay Dezső*né a pécsi szintársulathoz *Simon Mariskát*, a »Magyar színház« tagját, a drámai szerepkörre szerződtette. Az új szubret, *Gergely Giza*, a szezon első ujdonságában, a »*Kleopátra*«-ban fog a pécsi közönségnek bemutatkozni.

Törvénykezés

§ **Volt pécsi kereskedő csődje Budapest.** *Róth Béla* úri és női divatáru budapesti bejegyzett kereskedő ellen, (üzlete V. ker. Dorottya utca 13. szám alatt) a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék folyó évi augusztus hó 11. napján kelt végzéssel a csőd megnyitott. Kinevezettek: csődbiztossá dr. *Szentgyörgyi Imre* kir. tszéki albiró, tömeggondnokká ifj. *Ács Károly* ügyvéd, tömeggondnok helyettesé dr. *Asztély Sándor* ügyvéd. A követelések bejelentésére 1900. év szeptember hó 8. napja, felszámolási tárgyalásra 1900. év október hó negyedik napja tüzetett ki határidőül. *Róth Béla* Pécsen volt régebben divatkereskedő a Király-utcában. Utóda *Biró Gyula* lett s szomorú találkozása

a sorsnak, hogy mikor *Róth* csődbe jutott most, ugyanakkor pécsi utódjáról a bécsi »Creditoren-Verein« után a lapok fizetésképtelenséget jelentenek.

Tanügy.

)(**A kecskeméti ev. ref. jogakadémián,** dr. *Kovács Pál* igazgató, egy évi szabadságidejének lejártával, augusztus 1-én ismét átvette dr. *Szigethy Lehel* helyettes igazgatótól a tanintézet ügyeinek vezetését. Felkéri ennél fogva mindazokat, akik a kecskeméti jogakadémiát illetőleg bármilyen tekintetben felvilágosítást óhajtanak nyerni, hogy ez iránt hozzáfutni sziveskedjenek. A jogakadémián a beiratások szeptember hó 1—8-ig tartatnak; szeptember 8—15-ig folyamodás útján a tanári kar. október 15-ig nyomós okból a jogakadémia igazgató-tanácsa adhat utólagos felvételre engedélyt. Beiktatási díj 20 korona, amelyből 12 korona az orsz. tanári nyugdíjalap. 8 korona a jogakadémia könyvtáralap javára esik. Félévi tandíj 30 korona. Az alapvizsgálatok szeptember 1—15-ig tartatnak. Alapvizsgálati díj 24 korona. A tanintézettel kapcsolatos tápintézetben a joghallgatók havonként 14 koronáért kaphatnak ellátást.

)(**A budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában** (VII. Damjanich-utca 28. sz.) a rendes szaktanfolyamra való beiratások szeptember 1—5 napjain lesznek. Felvételi feltételek: a) 15 éves életkor; b) egészséges testalkat; c) négy középiskolai (gymnasium, reál, vagy polgári iskolai) osztály sikeres bevégezése, d) legalább hét havi építkezési gyakorlat. A jelentkezésnél szükséges iratok: a) keresztlevél vagy születési bizonyítvány; b) orvosi bizonyítvány; c) a négy középiskolai osztályról szóló bizonyítványok; d) hitelesített gyakorlati bizonyítványok. Lefizetendő díjak: a) beiratási-díj 4 kor.; b) tandíj az első félévre 20 kor.; c) szertári biztosíték 6 kor.

)(**Ritka falusi iskolaszék.** A máriakémeti községi iskolaszék a tanév befejeztével, az iskolában elért szép eredmény fölötti örömeiben *Herr Sebestyén* tanítónak önként 100 koronát szavazott meg oly célból, hogy a szünidőt kellemesebben tölthesse. Ez az iskolaszék még arról is nevezetes, hogy az iskolát, költséget nem kimélve, a modern korigényeinek megfelelően mintaszerűen berendezte. Bár sok ilyen falusi iskolaszéket adna a magyarok Istene hazánknak.

Séta a világ körül.

Pécs, 1900. augusztus 13.

— **Csörgőkigyó a sörben.** Ritka szerencsétlenségnek lett áldozata — írja az amerikai Magyar Híradó — négy fiatal ember *Jowa állam Cerro Gordo* megyéjében. Nagy levén a meleg, megvásároltak egy kis hordó sört. Alig itták meg, rosszul lettek. Három rövidesen meghalt, a negyediknek is életveszélyes az állapota. A betegség különös tüneteket mutatván, feltörték a hordót, hogy megbizonyosodjanak a halál oka felől. A hordó alján aztán egy csörgőkigyónak maradványaira bukkantak.

— **Furcsa statisztika.** Heilbronn városában nagyon sok templom van s így sok torony is és természetesen sok a toronyóra. Városi óras azonban csak egy van, a kinek ezt a sok órát mindennap fel kell huzni, de azért mégis nagyon sok szabadideje lehet, mert nemrég a következő statisztikát állította össze és küldte a városi előljárásnak. »Egy év alatt 288 000 lépcsőt járok meg. 228.000 mázsát húzok föl, még pedig 441.650 kulcsfordítással. Azért nagyon kérem a tekintetes városi hatóságot, emelje föl a fizetésemet.«

Kérését teljesítették,

— **A boxerek örültje.** Párisban de Avenue de Champs Elyséesen a rendőrök letartóztattak egy embert, a ki kétségbeesetten kiáltozott a járókelőknek, hogy védelmezzék őt a boxerek ellen, mert megakarják ölni. A szerencsétlen örült a rendőrségen a rendőrtiszt kérdéseire azt válaszolta, hogy ő Franciaország pekingi nagykövete. Annyit olvasott az újságokban a kínai vérengzésekről, hogy beleörült. Az első eset, a mely azonban bizonyára nem lesz az utolsó.

— **Umberto kedvese.** Brambilla gróf fővadászmester, kit azért küldtek Rómába, hogy Umberto király végrendeletét megkeresse, anélkül tért ugyan vissza Monzába, de egy csomó feljegyzést hozott magával, melyek a végrendeletet helyettesítik. Umberto király atyjától 25 millió adósságot örökölt, mire ő maga vette át a koronajavak kezelését és oly jól gazdálkodott, hogy az adósság csakhamar eltűnt és e helyett hatvan millió aranyfrank értékű aktív vagyont hagyott hátra. Formális végrendeletet a király azért nem csinált, mert ebben Litte hercegnővel szemben fennálló kötelezettségeiről is meg kellett volna emlékeznie, a mi Marguérítte királynét sértette volna. A király viszonya Litte hercegnővel, ki most 60 éves, 1870-ben kezdődött. Marguérítte királyné akkor nagyon beteg lett és ebből a bajából többé nem is gyógyult kit teljesen. A hercegnő, ki a legrégebb nemes családok egyikéből származik, fiatal korában Olaszország legszebb asszonya volt. A királyval való viszonyából egy fia született, Litte márki, ki rendkívül hasonlított Umbertohoz. Litte márki, ki a lovasságnál szolgált, öt év előtt meghalt. A hercegnő fia halála után monzai villájába vonult vissza és a királyné azóta nem szivesen ment Monzába, estélyeket pedig éppenséggel nem adott, hogy ne legyen kénytelen a hercegnőt elfogadni. Amikor a hercegnő meghallotta, hogy a királyt megölték, éjnek idején erővel behatolt a palotába, térdre vetette magát a királyné előtt, bocsánatát kérve és engedelmet arra, hogy a halottat megnézhesse. A királyné fölelmele az agg hölgyet és odavitte a király halottas ágyához. A hercegnő ezután még néhány napig Monzában maradt, pár napal ezelőtt azonban egy cseh fürdőhelyre utazott.

— **Khina népessége.** A mennyei birodalom népességét régebb időtől fogva általában 400 millióra becsülték, aztán 362 millióra mondták s Brandt német követ 1895-ben már csak 300 millióra becsülte. Tisztább világot vet a kínai népességi viszonyokra egy angol tudós a »Journal of the Royal Statistical Society« hasábjain közzétett számítása, melynek megejtéséhez három évre volt a tudósnek szüksége. Átkutatta a Tung-hwa-Luh, vagyis a »keleti szépség könyve« mind a 70 kötetét, melyekben meg vannak a hivatalos kínai statisztikák 1651-től 1860-ig. Minden fejezet vagy esztendő végén fel van jegyezve az adó összege és a lakosság száma s a szövegekben levő magyarázó jegyzetekből hozzávetőleg képet lehet alkotni a mennyei birodalom népességének fejlődéséről. 1741-ig nem igen lehet az adóból következtetni, mert eddig nem fejadót, hanem családadót fizettek. A népesség fejlődése a következő: 1741: 143.412.000; 1751: 181.116.000; 1761: 198.838.000; 1771: 214.600.000; 1781: 279.816.000; 1791: 304.354.000; 1801: 297.502.000; 1811: 358.510.000; 1821: 355.540.000; 1831: 397.133.000; 1841: 413.457.000; 1851: 432.164.000; 1860: 260.925.000. Természetes, hogy ezek az adatok inkább kisebbek, mint nagyobbak, mert adót nem fizetni Khinában is csak virtus és sokan kivonták magukat a népszámlálás alól. A Taiping-lázadás alatt, tehát 1860-ig 172 millióval csökkent Khina lakossága. Megdöbbentő ez óriási pusztulás még akkor is, ha meggondoljuk, hogy a 15 esztendeig tartott véres lázadason kívül inség, árvíz, szárazság és dögvész is pusztított. 1851-ben kezdődött

a kínaiak bevándorlása az Egyesült-Államokba két évtized alatt százezeren fölül emelkedett a bevándorlók száma. Ugyanekkor volt azonban Khina a legnépesebb is: 432.164.000 volt lakosainak száma. Az általános becslések szerint ez a szám a múlt század közepe óta nagyon megcsappant s minthogy az összes kivándorlás sem haladja meg a fél milliót, e nagy hanyatlásnak csak belső okai lehetnek, mint folytonos, meg nem szűnő éhínség, áradások és szárazság.

— **Vérengző jegyesek.** Olaszországban egy olyan megdöbbentő eset fordult elő, a mely ritkítja párját a maga nemében. Pármában egy jegyespár összeveszett. A veszekedés hevében mindketten tört ragadtak s olyan hevesen rontottak egymásnak, hogy úgy a vőlegény, mint a menyasszony haldokolva esett össze. A leány Gaudenzi Irma, vőlegénye Davalli volt. A katasztrófát féltékenység idézte elő.

Közgazdaság.

□ **Nemzetközi kertészeti kiállítás Budapesten.** Jövő évi május 1—15-ig lesz Budapesten a nemzetközi kertészeti kiállítás. Az országos magyar kertészeti egyesület már megállapította a kiállítás hivatalos tervezetét. melynek általános határozatai a következők: 1. A kiállítás Budapesten a városligeti nagy iparcarnokban és az előtte fekvő korzón 1901. évi május 1-től május 15-ig tartatik meg. 2. A nemzetközi kiállításban úgy a magyar korona országainak, mint a külföldnek minden kertésze, kertészszakmunkása és kertiparosa a saját maga által művelt növényekkel, kertészeti terményekkel és kerti iparcikkkel részt vehet. Iparcikkeket csakis gyárosok állíthatnak ki. 3. Bejelentések, kérdések, küldemények stb. a nemzetközi tavaszi kertészeti kiállítás címére: Budapest IV. ker. koronaherceg-utca 16. intézendők. Bejelentési határidő: az üvegházi növények 1901. március 15-ig jelentendők be. Szabadföldi, valamint évelő növények esetleges őszi ültetésre 1900. évi október 15-ig, tavaszi ültetésre pedig 1901. évi március 1-ig jelenthetők be. Gyümölcsfák, lombos és díszfák, fenyőfák legkésőbb 1901. március 1-ig, ugyancsak kerti iparcikkek is március 1-ig, hajtott gyümölcs és zöldség, valamint köztisztviselők munkái április 15-ig jelentendők be.

□ **Az ásványvizek adója.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter az ásványvizekre vetett fogyasztási adók megbirálása tárgyában az alábbi rendeletet intézte az ország összes kereskedelmi és iparkamaráihoz: Tapasztaltam, hogy az ásványvíz-iparunk, illetve kereskedelmünk, melynek nemcsak kereskedelmi, közgazdasági, hanem egészségügyi jelentősége is szembeötlő, utóbbi időben mind sűrűben vétetik egyes városokban fogyasztási adó alapjául, mely körülmény ezen iparág kivanatos fejlődését természetesen igen hátrányos módon befolyásolja. Nem hagyom figyelmen kívül, hogy az ásványvizeket terhelő fogyasztási adót legtöbb esetben azon súlyos terhek indokolják, melyeket egyes városainkra széleskörű közigazgatási, nevezetesen egészségügyi teendők is hátrítanak, melyek fedezete céljából ezen látszólag csupán a jobb módú osztályt sújtó adó igen előnyösnek látszik, mindazonáltal tekintettel közgazdaságunk és közegészségügyünk említett szempontjaira, indokoltnak látom ezen kérdés közelebbi megvizsgálását. Felhívom tehát a kamarát, hogy a működése területén levő azon városokról, melyekben ily fogyasztási adó létezik, a vonatkozó szabályrendelet egy-egy példá-

nyának felterjesztése, a városnak a szóban levő adóból származó jövedelme és vonatkozó egyéb észrevételeinek közlése mellett hozzáj jelentést tegyen. Terjeszkedjék ki egyuttal arra is, vajjon van-e az illető községnek szikviz-fogyasztási adója is s terjeszse fel az e tekintetben létező szabályzatot. Hegedüs s. k.

TÁVIRATOK.

— **A monzai királygyilkosság.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A római „Tribuna“ szerint Brescinél, Quintavallónál és Lannernél Prátóban reukivül fontos iratokat foglaltak le, a melyek alkalmassak arra, hogy teljes felvilágosítást adjanak az összeesküvés felől. Bresci még mindig cinikusan viselkedik.

— **Elhunyt kamaraénekes.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Berlinből írják, hogy **Betz Ferenc** kamaraénekes tegnap este meghalt.

— **A Lónyay-párról.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Illetékes helyről vett értesülés szerint gróf Lónyayék szeptember elején Zemplénum megyébe érkeznek rokonaik látogatására. A gróf olaszii birtokát nem eladni, csupán bérbeadni óhajtja.

— **Vasuti katasztrófa Olaszországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rómától tizenkét kilométernyire az éjjel két vonat összeütközött. A sebesültek számát eddig pontosan nem állapíthatták meg; *eddig huszonöt halottat találtak.* Péter, orosz nagyhercegnek és nejeének, kik az egyik vonaton utaztak, semmi bajuk sem lett. *Az olasz királyi pár ma reggel kiment a katasztrófa színhelyére.*

— **Hajófütek sztrájkja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Marsaillesben a hajófütek sztrájkja miatt a **Khinába** rendelt „Melbourne“ elindulását elhalasztották.

— **Háboru Khinában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Stockholmól írják, hogy a külügyminiszterium a sanghaji svéd-norvég konzultól táviratot kapott, a mely azt jelenti, hogy a svéd-kinai misszióknak 28 tagja sértetlenül érkezett Sanghaiba és hogy a misszióknak még öt tagja uton van Sanghai felé.

A „Wolf“-ügynökség szerint két orosz tiszt már Genuában csatlakozni fog **Waldersee** gróf törzskarához.

Az Egyesült Államok kormánya nem vesz tudomást a táviratról, melyet a kínai alkirályok a Sanghaiban partraszállított európai csapatokra nézve hozzá intéztek.

— **Umberto özvegye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Margit** királyné ma szigorú inkognitoban Rómából Velencébe utazott.

— **Lemondott sajtóreferens.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Boros Samu**, a párisi magyar kormánybiztosság sajtóreferense hirtelen beadta lemondását s a legközelebbi vonattal Budapestre utazott.

— **A székesfehérvári püspök halálához.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A székesfehérvári káptalan a püspöki javadalmak vezetésével **Mayer Károly** és **Gremesperger István** kanonokokat bizta meg. Az elhunyt **Stinner** Fülöp püspök ravatalát nagy közönség látogatja. Számos részvételtávirat érkezett; első sorban József főherceg családjától.

— **Az olasz király üdvözlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rómában tegnap este 1/2 10 órakor óriási néptömeget kísérve mintegy száz római és vidéki egyület tagjaiból álló impozáns menet vonult a Quirinál felé, hogy a királyi pár előtt loyaltásukról lelkes bizonyosságot tegyenek. Az egész uton, a melyen a menet elvonult, az ablakok ki voltak világítva. Ma helyezik el a Pantheonban minden ünnepiesség nélkül azt a koporsót, a melyben Umberto király holtteste nyugszik.

— **Rainer főherceg utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rómából **Rainer** főherceg tegnap éjjel 1/2 12 órakor Flórenc felé elutazott. A pályaudvaron **Pasetti** báró, osztrák magyar nagykövet, a nagykövetség személyzete és a hatóságok fejei jelentek meg bucsuzásra. A főherceget elutazása előtt meleg ovációkban részesítették; a különféle testületek, melyek az özvegy királynénak hódolatukat bemutatták, *éltették a főherceget és a hármasszövetséget.*

— **A lósztatás halottja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Grünfeld** Móric, szatmári illetőségű 28 esztendőes lóápoló, aki napszámban **Lóvy** örömvölgy-utcai nagyfuvárosnál dolgozott, tegnapelőtt este a Duna kiságában a gazdája lovait usztatta. Usztatás közben az a ló, amelyen Grünfeld ült, megbokrosodott és lovasát levetette a hátáról. Grünfeld hanyatt vágódott a vízbe, amelynek árja magával kapta és lefelé sodorta. Társai nyomban utána usztak, azonban nem érthették el, mert a Duna főágához vezető kanyarulatnál hirtelen a víz alá bukott és többé nem is került fölszínre. Holttestét tegnap vetette föl a víz az összekötő hidnál. A hullát holnap boncolják az orvostani intézetben, ahova tegnap este beszállították.

— **Esztergom ünnepe.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Esztergom város díszítésén és a diadalkapuk emelésén egész vasárnap dolgoztak. A főszékesegyház közelében tizezer lámpiont helyeznek el. A primás rendkívül sokat aldoz az ünnepségre; a bankett ezer emberre lesz. Az életbiztonságra és közegészségre nézve messzemenő óvintézkedéseket tesznek, így a fővárosból a mentők jönnek le és a háziezred egészségügyi csapatokat rendel ki. Aldori orvos vezeti a közegészségi óvintézkedéseket s az orvosok az egész idő alatt permanenciában lesznek.

— **Kacsa a milliomos kofáról.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) „Milliomos kofa“ címen az a hír járta be a lapokat, hogy gróf **Wallis** Gyuláné szül. **Somogyi** Ilona grófnő, pápa-szovátai nagybirtokos meghalt s milliói egy pápai kofára szálltak. A hír ugorkaszéles valótlanosság. A grófnő egészséges és a kofával nem is lehet rokonságban, mert nagyapja, a kancellár Somogyi is gróf volt.

— **Elmaradt beszámoló.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Dr. Molnár** Jenő szentesi képviselő tegnap vasárnap akarta beszámolóját megtartani Szentesen. Ez azonban elmaradt s Molnár dr. a következő levélben értesítette erről **Sima** Ferenc, pártelnököt: „Kedves barátom! Örömmel vettem tudomást azon meghívásról, melyben a párt elhatározása folytán tudattad, hogy mikor óhajtjátok beszámolómmal megtartását. Lejövetelemről azonnal értesítettem is. Most egy sajnos körülmény arra kényszerít, hogy beszámolómmal megtartásának napját későbbre halasztzam. Egyik gyermekem aggasztóan beteg

lett, mely körülmény feltétlen arra utal, hogy családi körömben maradnak, a gyermek állapotának jobbra fordultáig. Arra kérek tehát benneteket, hogy a beszámoló megtartására más, alkalmasabb napot tüzsetek ki. Amikor családi körülményemre való tekintettel és jobb hangulattal tölthetek pár napot kedves párt-hiveim között. Üdvözöl és Isten áldását kéri mindnyájatokra, tisztelő barátod dr. Molnár Jénő orsz. képviselő.

— **Beteg a vonaton.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Tegnap este a Rutt-káról jövő gyorsvonat II-od osztályu szakaszában egy eszméletlen fiatalembert találtak. Költögettek, mozgatták, de csak nem tért magához. Ilyen állapotban vitték Budapesten a Rókus-kórházba. A rendőrség megállapította, hogy az illető *Gompers Miksa* magánhivatalnok, a ki a »Magyar cukorgyárak részvény társaság« központi irodájában van alkalmazva. *Gomperz*, a ki beteges, tüdőbajos ember, Tatra-Lomnicról jött a fővárosba.

— **Tűz a fővárosban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A váci-körut 4. sz. alatti Freund-fele lággyárban Budapesten az éjjel tűz támadt, a melyet azonban az V. ker. tűzoltóság hamarosan eloltott. A kár jelentéktelen.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

V.325/2. sz.

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a Bécs-belvárosi cs. kir. járásbíró-ság 1900. évi Cu. III. 575/14. számú végzése következtében Dr. Holczknecht Otmár bécsi ügyvéd által képviselt Goldberger Joahim bécsi cég Kreisler Sándorné szentgáli lakos ellen 82 kor. 8 fill. s jár. erejéig 1900. évi július hó 13 án fogsatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefoglalt és 920 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti állvány, butor, varrógép, kelme és kendők nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentlőrinci kir. járásbíró-ság 1900. évi V. 325/2. számú végzése folytán 82 kor. 8 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi szeptember hó 2. napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 39 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szentgálon leendő eszközésére 1900. évi augusztus hó 17. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében kész-

pénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentlőrincen, 1900. évi július hó 29. napján.

Könczey,

kir. bírósági végrehajtó.

Schlauch-féle villatelepen

egészséges, száraz lakások
bérbeadók
s az egyes villák el is adók.

Bővebbet Indóház-utca 17. sz.
alatti építési irodában.

„Stearoptinum“

(Olaj sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító
olaj-sebtapasz, amely egyet-
len a maga nemében
s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, a pénzt azonnal visszaszolgáltatja a »Stearoptinum« laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a »STEAROPTINUM« laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.

Ezen rovat alatti hirdetések ára
10 szóig 40 fillér, — minden
további szó 4 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

KISHIRDETÉSEK elfogadtat-
nak a kiadóhivatalban és az
elárusító helyeken.

Lapunk egyes számai kaphatók és kishirdetések elfogadtatnak a következő helyeken:

Breisach Aranka,
(tőzsde, Irgalmasok-utca 2. sz.)

Grosz József,
(tőzsde, Jókai-tér.)

Gyimóthy Gyula,
(fűszerkereskedés, Vásár-tér sarkán.)

Habler Anna,
(tőzsde, Pécsi Takarékpénztár átellen.)

Herdlein-féle tőzsde,
(Király-u. Lyceum-templom átellen.)

Kugler József,
(fűszerkereskedő, Makár-utca)

Léhner Béla,
(fűszerkereskedés, Korona-vendéglő.)

Molnár János,
(fűszerkereskedés, Király-utca.)

Rözge István,
(fűszerkereskedés, Bátor és Klimó-u. sark.)

Sipos János,
(fűszerkereskedés, Pálya-utca.)

Özv. Tausz Vilmosné,
(dohánytőzsde, Király-utca 1. sz.)

Legszebb névjegyek, meg-
hívók és egyéb nyomtat-
ványok Taizs József könyv-
nyomdájában kaphatók.

Ugyanott *írószerek* és *pa-
pirok* nagy választékban raktáron
tartatnak.

Meyer-Lexikon, II-ik kia-
dás, 20 kötet, teljesen jó ál-
lapotban, jutányosan eladó. —
Cím a kiadóhivatalban.

**Egy kitűnő kétsővű da-
mast lancaster vadászfegyver**

olcsón kapható Pécsen, malom-
utca. 5.

Duplex petroleum lámpák
— gázvilágítás bevezetése
miatt — olcsó áron eladók. —
Cím a kiadóhivatalban.

Egy szoba és konyhából
álló lakás kiadó Király-utca
38. számú házban.

Kossuth-utca 8. szám alatt
egy 4 szobából álló **utcai**
emeleti lakás nov. 1-re kiadó.
Ügyvédi irodának alkalmas hely.